C U R T E A D E A P E L B Ă L Ț I

Dosarul nr. 1r-164/2023 Judecătoria Edineț sediul Central
1-22168664-03-1r-14072023 Judecător: Ghenadie Bîrsan

D E C I Z I E
În numele Legii

03 octombrie 2023 mun. Bălți

Colegiul penal al Curții de Apel Bălți,

În componența:
Președintele ședinței, judecătorul: Gheorghe Scutelnic
Judecătorii: Viorel Pușcaș și Oleg Moraru
Cu participarea
Procurorului: Liliana Pasat
Avocatului: Mariana Gîrbu

a judecat în ședință publică în ordine de recurs recursul avocatului Nicolae Baban în interesele inculpatului Gaina Vitalie ***** declarat împotriva sentinței judecătoriei Edineț sediul Central din 05 iunie 2023 în cauza penală privind condamnarea lui:

Gaina Vitalie *****, a.n. *****, c/p *****, anterior ne judecat,

în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264[1] alin. (3) Cod penal al RM,-

Cauza a fost examinată în baza art.364[1] Cod de procedură penală, judecata pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

Termenul de judecare a cauzei:
În instanța de fond: 05.12.202-05.06.2023;
În instanța de recurs: 14.07.2023-03.10.2023.

Procedura de citare legală executată.

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul raportor, ținându-se cont de argumentele recursului, opiniile participanților la proces, materialele cauzei, pentru expunere asupra recursului, Colegiul penal,-

C O N S T A T Ă:

Prin sentința Judecătoriei Edineț sediul Central din 05 iunie 2023 Gaina Vitalie ***** a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264[1] alin. (3) Cod penal și în baza acestei Legi i s-a stabilit pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității pe un termen de 140 (una sută patruzeci) ore, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

S-a dispus calcularea termenului de pedeapsă a lui Gaina Vitalie din ziua punerii la evidență la oficiul de executare la locul de trai.

La devenirea definitivă a sentinței s-a pus în obligația colaboratorilor de poliție a IP Edineț identificarea și ridicarea permisului de conducere pe numele titularului Gaina Vitalie, a.n. *****, cu nr. 185800995, eliberat la 29.06.2018, pentru categoria „B”, cu expedierea ulterioară a acestuia pentru executare instituției abilitate Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” cu sediul în mun. Chișinău str. Puşkin 42.

În conformitate cu art. 162 alin. (1) pct. 5) Cod de procedură penală, mijlocul de probă: un „CD-R” care este anexat la prezenta cauză penală (f.d.50) s-a dispus de a-l păstra la materialele dosarului pe tot parcursul termenului de păstrare.

Pentru a se pronunța cu sentința în cauză instanța de fond a constatat că, Gaina Vitalie *****, deținând permis de conducere, la 14 noiembrie 2022 aproximativ la ora 20:45, având scopul nerespectării interdicției impuse conducătorilor mijloacelor de transport să conducă în stare de ebrietate reglementată de legislația în vigoare, a condus automobilul de model ***** cu nr./î *****prin mun. Edineț str. Șoseaua Bucovina, unde a fost stopat de către colaboratorii de poliție.

Fiindu-i propusă testarea alcoolscopică de către colaboratorul de poliție s-a constatat că, conform tichetului „Drager” cu nr. 1141 din 14 noiembrie 2022 ora 20:59, în aerul expirat de către Gaina Vitalie, a.n. *****, s-a depistat o concentrație de alcool etilic de 0,52 mg/l, însă de la prelevarea probelor biologice pentru stabilirea gradului stării de ebrietate acesta categoric a refuzat.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmate de probele administrate, instanța a reținut că, *în drept* faptele inculpatului Gaina Vitalie ***** întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 264[1] alin. (3) Cod penal al RM - refuzul conducătorului mijlocului de transport de la testarea alcoolscopică, de la examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și a

naturii ei sau de la recoltarea probelor biologice în cadrul acestui examen medical.

Până la începerea cercetării judecătorești în prima instanță inculpatul a declarat personal prin înscris autentic că, recunoaște săvârșirea faptei indicate în rechizitoriu și solicită ca judecata să aibă loc în baza art. 364[1] Cod de procedură penală, în baza probelor administrate la etapa de urmărire penală, care a fost acceptată prin încheierea instanței de judecată.

Exercitarea căilor de atac:

Împotriva sentinței instanței de fond în termen a declarat recurs avocatul Nicolae Baban în interesele inculpatului Gaina Vitalie *****, prin care a solicitat casarea parțială a sentinței contestate în latura aplicării pedepsei complementare anularea dreptului de a conduce mijloace de transport și să fie eliberat Gaina Vitalie ***** de pedeapsa complementară în temeiul art. 79 Cod penal.

În motivarea recursului s-a invocat că, instanța nu a ținut cont de faptul că Gaina Vitalie ***** este pentru prima dată atras la răspundere penală, este bolnav, are la întreținere pe soția bolnavă, iar acestea în opinia recurentului sunt niște circumstanțe excepț*****ale, din care motiv consideră posibilă aplicarea în privința inculpatului a prevederilor art. 79 Cod penal.

Argumentele părților:

În fața instanței de recurs avocatul Mariana Gîrbu, acț*****înd în interesele inculpatului Gaina Vitalie *****, a susținut recursul declarat și a solicitat admiterea acestuia din motivele invocate.

Inculpatul Gaina Vitalie *****, fiind legal citat, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei, în ședința de judecată nu s-a prezentat și nu a comunicat instanței motivele neprezentării, instanța dispunînd examinarea cauzei în lipsa inculpatului.

Acuzatorul de stat în persoana procurorului Liliana Pasat în ședința de judecată a pledat pentru respingerea recursului ca fiind nefondat.

Aprecierea instanței de recurs:

Audiind opiniile participanților la proces, cercetând materialele cauzei penale în raport cu argumentele invocate, verificând legalitatea și temeinicia sentinței în baza materialelor dosarului, Colegiul penal conchide necesitatea respingerii recursului ca nefondat, păstrând fără modificări sentința contestată.

În conformitate cu art. 437 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, pot fi atacate cu recurs sentințele pronunțate de judecătorii privind infracțiunile ușoare pentru săvârșirea cărora legea prevede în exclusivitate pedeapsa nonprivativă de libertate.

Conform art. 448 Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța verifică legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul

cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanța de recurs. Instanța de recurs este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în recurs.

Potrivit art.449 alin. (1) pct.1) lit. a) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă recursul este nefondat.

În această ordine de idei Colegiul reține că, prezenta cauză a fost judecată de către instanța de fond în temeiul art.364[1] CPP, adică în baza probelor administrate la faza urmăririi penale, acceptate de către inculpat în corespundere cu alin.(3) a normei vizate prin cererea depusă până la începerea cercetării judecătorești, potrivit căreia el a recunoscut în totalitate faptele indicate în rechizitoriu.

Respectiv, chest*****ându-l pe inculpat sub jurământ în ce privește recunoașterea bazei probante administrate pe caz și a faptelor reținute în rechizitoriu, instanța în corespundere cu art.364[1] alin. (4) CPP prin încheiere protocolară i-a admis cererea pe motiv că din probele administrate rezultă că faptele sunt stabilite, iar în cauză sunt suficiente date cu privire la personalitatea sa, ce ar permite stabilirea corectă a pedepsei penale, după care a recurs la interogarea inculpatului potrivit regulilor de audiere a martorului, efectuând cercetarea nemijlocită a bazei probante administrate pe caz, cu expunerea ei detaliată în conținutul procesului-verbal al ședinței de judecată și în sentința adoptată.

Atât la faza urmăririi penale, cât și în instanța de fond inculpatul Gaina Vitalie ***** a recunoscut faptele săvârșite, depunând sub jurământ declarații consecvente referitor la cele comise, acestea coroborând întru tot cu restul probelor administrate pe caz.

Colegiul penal constată că, instanța de fond a stabilit corect starea de fapt și de drept, ce corespunde probelor din dosar, care au fost apreciate corect, încadrând just acțiunile inculpatului Gaina Vitalie ***** în baza dispozițiilor art. 264[1] alin. (3) Cod penal al RM, cu semnele calificative: refuzul conducătorului mijlocului de transport de la testarea alcoolscopică, de la examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei sau de la recoltarea probelor biologice în cadrul acestui examen medical.

Concluzia descrisă se confirmă prin probe pertinente și concludente care au fost cercetate de instanța de fond și care în ansamblul lor, din punctul de vedere al coroborării, dovedesc cu certitudine vinovăția inculpatului de săvârșirea infracțiunii incriminate.

Colegiul consideră că, instanța de fond a adoptat o sentință legală și întemeiată, apreciind fiecare probă din punctul de vedere al pertinenței, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punctul de vedere al coroborării lor, în conformitate cu prevederile art.101 CPP.

La fel Colegiul penal reține că, sentința corespunde prevederilor art.384; 389; 364[1] Cod de procedură penală, conține probe de vinovăție acceptate de inculpat și sub acest aspect sentința nici nu se contestă.

De asemenea, sentința nu a fost contestată nici în partea calificării faptelor inculpatului și nici Colegiul penal nu a stabilit careva motive de a interveni în ea în ce privește aspectul încadrării acțiunilor inculpatului, apreciind-o ca fiind legală, adoptată cu respectarea dispozițiilor procesual-penale privind administrarea probelor.

Potrivit textului recursului înaintat rezultă că, avocatul Nicolae Baban în interesele inculpatului Gaina Vitalie ***** contestă sentința doar în partea individualizării pedepsei penale, în acest sens solicitând aplicarea inculpatului unei pedepse mai blânde, fără privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport, cu aplicarea prevederilor art. 79 Cod penal.

Nici partea acuzării nu a atacat sentința în partea încadrării juridice a acțiunilor inculpatului, motiv pentru care instanța de recurs nu purcede la judecarea fondului cauzei, dar se v-a expune doar în partea stabilirii și individualizării pedepsei.

În asemenea circumstanțe Colegiul penal opiniază că, sentința în cauză a fost atacată în partea stabilirii pedepsei complementare, motiv pentru care instanța de recurs nu purcede la judecarea fondului cauzei și se va expune doar în partea stabilirii și individualizării pedepsei complementare.

Prin urmare, Colegiul penal consideră că instanța de fond a dat o apreciere corectă probelor și circumstanțelor cauzei penale, examinând probele administrate din punctul de vedere a utilității și veridicității lor, sub toate aspectele, complet și în mod obiectiv, călăuzindu-se de Lege, încadrând just acțiunile inculpatului Gaina Vitalie ***** conform art. 264[1] alin. (3) Cod penal al RM.

Argumentele expuse de instanța de fond și motivele din sentință, pentru a evita repetări inutile, instanța de recurs le însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în *Cauza Albert vs. România din 16.02.2010* statuează că, art. 6 par. 1 din Convenție, deși obligă instanța să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument *(Van de Hurk vs. Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61),* cu toate acestea procesul echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

În continuare, reieșind din limitele recursului înaintat Colegiul penal verificând legalitatea individualizării pedepsei penale în privința inculpatului Gaina Vitalie ***** constată că, instanța de fond a acordat deplină eficiență prevederilor art. art. 6, 7, 61, 75, 79 Cod penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de

circumstanțele care atenuează ori agravează răspunderea penală, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

În susținerea poziției sale instanța de recurs relevă că, după caracterul și gradul prejudiciabil infracțiunea prevăzută de art. 264[1] alin. (3) Cod penal se califică ca infracțiune ușoară, pentru care legea penală prevede sancțiunea sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 de ore, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

Din materialele cauzei penale Colegiul penal reține că, inculpatul Gaina Vitalie ***** a recunoscut vina în comiterea infracțiunii incriminate, sincer s-a căit de cele comise, a solicitat examinarea cauzei penale în procedură simplificată.

În conformitate cu art. 76 și art. 77 Cod penal, instanța de fond a reținut prezența circumstanțelor atenuante, și anume: căința sinceră, săvârșirea pentru prima dată a unei infracțiuni ușoare, nefiind constatate prezenta circumstanțelor agravante.

În conformitate cu prevederile art. 79 alin. (1) Cod penal, ținînd cont de circumstanțele excepț*****ale ale cauzei, legate de scopul şi motivele faptei, de rolul vinovatului în săvîrşirea infracţiunii, de comportarea lui în timpul şi după consumarea infracţiunii, de alte circumstanțe care micșorează esențial gravitatea faptei şi a consecințelor ei, precum şi de contribuirea activă a participantului unei infracţiuni săvîrşite în grup la descoperirea acesteia, instanţa de judecată poate aplica o pedeapsă sub limita minimă, prevăzută de legea penală pentru infracţiunea respectivă, sau una mai blîndă, de altă categorie, ori poate să nu aplice pedeapsa complementară obligatorie. Minoratul persoanei care a săvîrşit infracțiunea se consideră circumstanță excepț*****ală. Săvîrşirea infracțiunii de către persoanele care au atins vîrsta de 18 ani, dar nu au atins vîrsta de 21 de ani poate fi apreciată de către instanţa de judecată drept circumstanță excepț*****ală.

În sensul art. 79 Cod penal se înțelege că, în cauză trebuie să existe împrejurări în care s-a derulat fapta infracț*****ală sau în datele privind personalitatea infractorului așa circumstanțe, împrejurări, particularități, situații sau stări de lucruri, care constituie excepție sau se consideră ieșite din comun. Or, împrejurările obișnuite sunt cele care predomină şi caracterizează majoritatea cetățenilor şi nu pot fi considerate excepț*****ale.

În conformitate cu art. 78 alin. (2) Cod penal, în cazul în care instanța de judecată constată circumstanțe atenuante la săvârșirea infracțiunii, pedeapsa complementară, prevăzută de lege pentru infracțiunea săvârșită, poate fi înlăturată.

Concomitent, aliniatul (5) al aceluiași articol stipulează că, dacă există circumstanțe atenuante excepț*****ale, pedeapsa poate fi aplicată conform prevederilor art.79.

În speță, Colegiul penal nu poate reține ca fiind pertinente argumentele părții apărării în vederea neaplicării pedepsei complementare, și anume că inculpatul Gaina Vitalie ***** este pentru prima dată atras la răspundere penală, este bolnav, are la întreținere pe soția bolnavă, or, aceste circumstanțe nu pot fi apreciate ca fiind excepț*****ale în sensul art. 79 Cod penal, deoarece acestea sunt împrejurări obișnuite care predomină şi caracterizează o persoană, astfel ele nu se încadrează în cele excepț*****ale și nu corespund cerințelor de apreciere descrise în art.79 alin.(1) Cod penal şi nici într-un caz nu micșorează gravitatea faptei comise.

Drept consecință, careva temeiuri pentru aplicarea în speță a prevederilor art. 79 alin. (1) Cod penal nu sunt.

Mai mult ca atât, potrivit art. 264^1 alin. (3) Cod penal, legislatorul în mod imperativ prevede aplicarea pedepsei complementare, fără a o lăsa la discreția instanței de judecată.

În speță Colegiul penal relevă că, inculpatul s-a deplasat la volanul autoturismului pe drumurile publice în condițiile în care se afla în stare de ebrietate, creând un pericol iminent privind siguranța circulației pe drumurile publice, fiind notoriu faptul că datorită încălcării normelor legale de circulație pe parcursul anilor au avut loc grave accidente de circulație, care s-au soldat cu victime omenești și importante pagube materiale. Prin săvârșirea acestei infracțiuni s-a creat o stare de pericol pentru siguranța circulației rutiere.

De altfel, infracțiunea de conducere a unui vehicul sub influenta alcoolului este o infracțiune de pericol, astfel că pentru a se evita producerea de accidente de circulație, legiuitorul a incriminat această faptă, pericolul social fiind unul abstract, inseparabil legat de materialitatea faptei, indiferent de împrejurările în care s-ar comite aceasta şi de urmările produse ori care s-ar fi putut produce cu privire la persoane sau bunuri.

Astfel Colegiul penal constată că, prin săvârșirea faptei analizate s-a pus în primejdie siguranța celorlalți participanți la trafic, stare de pericol care este prezumată.

Fapta săvârșită de inculpat prezintă pericol social, întrucât alcoolul și drogurile diminuează puterea de discernământ, capacitatea de concentrare şi atenția conducătorilor auto, le alterează reflexele, timpul de reacție, acuitatea văzului, iar numărul erorilor în conducerea autovehiculelor şi al încălcărilor de lege crește în raport direct proporț*****al cu cantitatea de alcool ingerată.

Prin urmare, Colegiul penal reține că infracțiunea care este imputată inculpatului are un pericol social ridicat, făcând parte din domeniul securității

circulației rutiere şi exploatării mijloacelor de transport, ca parte componentă a securității şi ordinii publice, condiț*****ată de neadmiterea la circulația rutieră a persoanelor în stare de ebrietate alcoolică şi, având în vedere că la etapa actuală mijloacele de transport prezintă un grad sporit de pericol, conducerea acestora de către persoane în stare de ebrietate reprezintă un grad şi mai avansat de pericol.

La caz Colegiul penal evidențiază că, pedepsele stabilite de instanța de judecată trebuie să fie nu numai legale, în sensul de respectare a cadrului legal de individualizare judiciară, dar în același timp trebuie să fie şi juste, adică să se respecte criteriul proporț*****alității, care presupune stabilirea cuantumului pedepsei în funcție de gravitatea infracțiunii şi vinovăția autorului.

În același timp, trebuie să fie respectate prevederile art. 61 Cod penal, conform căruia pedeapsa care se aplică urmează să își atingă scopul de restabilire a echității sociale şi prevenire a săvârșirii noilor infracțiuni de către alte persoane.

Totodată, în corespundere cu art. 75 Cod penal, la stabilirea pedepsei penale, instanța urmează să țină cont de pericolul social și urmările prejudiciabile a faptei comise, personalitatea inculpatului și rolul pedepsei penale pentru corectarea lui, astfel toate aceste criterii de individualizare a pedepsei penale urmează a fi apreciate prin coroborarea lor, cu aplicarea corectă a normelor dreptului penal.

Din considerentele sus indicate Colegiul notează că, legiuitorul a înăsprit sancțiunea pentru comiterea infracțiunii de „conducere a mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat”, și anume prin substituirea pedepsei complementare sub formă de „în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de la 3 la 5 ani” cu pedeapsa complementară „anularea dreptului de a conduce mijloace de transport” tocmai pentru responsabilizarea participanților la trafic, în vederea conformării la prevederile normelor de siguranță rutieră, precum și în vederea neadmiterii derogării de la normele stabilite, manifestate inclusiv prin conducerea vehiculului în stare de ebrietate.

Respectiv, instanța de recurs trebuie să analizeze cu o deosebită atenție circumstanțele cauzei, care caracterizează pe de o parte modalitatea și împrejurările comiterii faptei prejudiciabile, iar pe de altă parte personalitatea inculpatului care a comis-o, astfel încât să fie convinsă că într-adevăr în speță sunt prezente „circumstanțe excepț*****ale” în sensul art. 79 Cod penal, iar în temeiul acestora excluderea pedepsei complementare obligatorii „anularea dreptului de a conduce mijloace de transport” este necesară și este în acord cu scopul pedepsei penale de restabilire a echității sociale, corectarea şi resocializarea inculpatului, precum şi prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât şi a altor persoane.

Or, la caz se constată că pe parcursul cercetării judecătorești nu au fost identificate careva circumstanțe excepț*****ale legate de scopul şi motivele

faptei, de rolul inculpatului în săvârșirea infracțiunii, de comportarea lui în timpul şi după consumarea infracțiunii, de alte circumstanțe care micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei, pentru ca inculpatului să nu-i fie numită pedeapsa complementară prevăzută de sancțiunea normei penale de care acesta se face vinovat.

Colegiul penal menț*****easă că, circumstanțele invocate de apărător cum ar fi recunoașterea vinei, căința sinceră, caracteristica pozitivă, nu pot fi apreciate ca circumstanțe excepț*****ale, care ar justifica aplicarea unei pedepse mai blânde, prin neaplicarea pedepsei complementare obligatorii, deoarece circumstanțele invocate au fost deja valorificate de către instanța de fond în modul corespunzător în acord cu prevederile art. 75 Cod penal, fiind reținute în cadrul procesului de individualizare a pedepsei penale. Or, instanța de fond i-a aplicat inculpatului pedeapsa minimă prevăzută de art. 264^1 alin. (3) Cod penal.

În această ordine de idei Colegiul penal constată că, instanța de fond a respectat întocmai criteriile de individualizare a pedepsei penale, aplicând inculpatului Gaina Vitalie ***** o pedeapsă echitabilă în limitele stabilite la art. 264^1 alin. (3) Cod penal.

Din considerentele sus indicate, Colegiul conchide netemeinicia recursului declarat de avocatul Nicolae Baban în interesele inculpatului Gaina Vitalie *****, fapt pentru care î-l va respinge, menținând fără modificări soluția instanței de fond ca fiind una corectă și întemeiată.

În conformitate cu prevederile art. 449 alin. (1) pct. 1) lit. a) Cod de procedură penală, Colegiul penal,-

D E C I D E:

Recursul avocatului Nicolae Baban în interesele inculpatului Gaina Vitalie ***** declarat împotriva sentinței judecătoriei Edineț sediul Central din 05 iunie 2023 în cauza lui Gaina Vitalie ***** se respinge ca nefondat, cu menținerea sentinței în cauză fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul: Gheorghe Scutelnic

Judecătorii: Viorel Pușcaș

Oleg Moraru